

Пряма гуманітарна допомога

Короткий огляд впливу Plan International у
Східній та Центральній Європі (2022-2025)

Реагування на гуманітарну кризу в Україні від Plan International

Plan International розпочала свою гуманітарну діяльність у відповідь на українську міграційну кризу одразу після ескалації війни в Україні в лютому 2022 року, розгорнувши діяльність у Польщі, Молдові та Румунії. Організація розпочала свою діяльність в Україні в серпні 2022 року і з того часу розширює інтегровані гуманітарні програми партнерів з громадянського суспільства у Східній та Центральній Європі (СЦЄ).

Гуманітарна допомога Plan International та її партнерів спрямована на зменшення вразливості та ризиків, з якими стикаються біженці, переселенці та люди, які постраждали від конфлікту, в Україні та країнах, що їх приймають. Надаючи пряму гуманітарну допомогу, спрямовану на порятунок життів, Plan International також ставить за мету подолання структурної нерівності та сприяння соціальної, гендерної та економічної справедливості в СЦЄ шляхом підвищення стійкості, добробуту та активності дівчат, молоді, а також меншин та маргіналізованих груп.

Постійно підтримуючи витрати партнерів на рівні понад 70%, локалізований та орієнтований на партнерів підхід Plan International забезпечив швидше, більш контекстуальне та стає надання допомоги, одночасно зміцнюючи довгостроковий потенціал місцевих суб'єктів громадянського суспільства в СЦЄ. З 2022 по 2025 рік цей підхід дозволив Plan International охопити понад 1,7 мільйона людей через 65 партнерів та 87 проєктів у чотирьох країнах.

Охоплення Plan International за країнами в СЦЄ.

291 тис. учасників охоплено в рамках 24 проєктів.

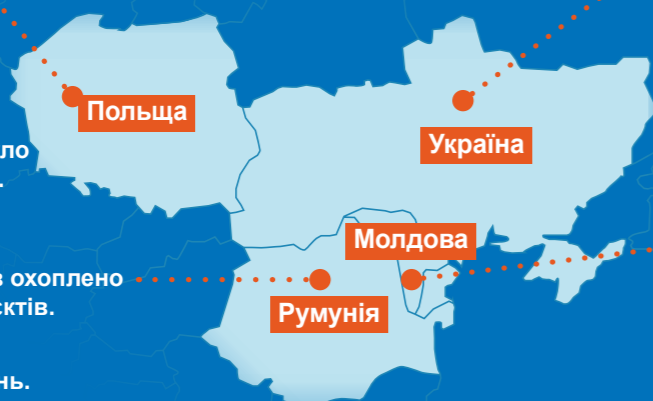
20 партнерів на сьогоднішній день.

72% від бюджету в розмірі 18 млн. євро було направлено партнерам.

70 тис. учасників охоплено в рамках 15 проєктів.

11 партнерів на сьогоднішній день.

79% від бюджету в розмірі 12 млн. євро було направлено партнерам.

1,2 млн. учасників охоплено в рамках 33 проєктів.

22 партнери на сьогоднішній день.

71% від бюджету в розмірі 41 млн. євро було направлено партнерам.

151 тис. учасників охоплено в рамках 15 проєктів.

12 партнерів на сьогоднішній день.

69% від бюджету в розмірі 10 млн євро було направлено партнерам.

Ключові висновки

У всіх країнах гуманітарна допомога Plan International та її партнерів характеризувалася адаптивністю та підходом, орієнтованим на гідність, щоб забезпечити задоволення нагальних потреб та довгострокову стійкість переміщених осіб та біженців

- Надання екстреної допомоги різними способами, включаючи грошову допомогу та ваучери (ГВД), дозволило Plan International та її партнерам задовольнити мінливі потреби переміщених осіб та біженців в Україні та країнах, що їх прийняли.

- Хоча заходи були спрямовані в першу чергу на задоволення нагальних потреб у СЦЄ, вони також сприяли покращенню добробуту та соціальної адаптації учасників, що призвело до кращої інтеграції внутрішньо переміщених осіб (ВПО) та біженців у нових громадах.

507 тис.

людей отримали пряму гуманітарну допомогу від Plan International та партнерів у СЦЄ.

Вплив заходів прямої гуманітарної допомоги¹

З початку кризи Plan International та партнери заклали міцну основу для програм грошової допомоги в Україні, щоб задовольнити мінливі потреби постраждалих громад. Такий підхід дав змогу домогосподарствам-одержувачам зберегти свою гідність, покривши свої основні потреби та покращивши фінансову стабільність. Він також надав місцевим партнерам можливість здійснювати більш стійку та ефективну допомогу. Хоча ГВД в основному використовувалася для покриття потреб, пов'язаних з ліками, продуктами харчування та засобами особистої гігієни, грошова допомога на опалення взимку також дала змогу домогосподарствам покращити своє становище.

Про модальність ГВД

У 2024 році Україна була найбільшим у світі реципієнтом грошової допомоги, отримавши приблизно 668 млн доларів США на підтримку людей, які її потребували.ⁱ Надаючи гроші або ваучери, ГВД дає змогу людям, які перебувають у кризовій ситуації, придбати те, що їм найбільше потрібно, допомагаючи їм повернути контроль над своїм життям з гідністю та правом вибору.ⁱⁱ Відповідно до Регіонального плану реагування на міграційну проблему 2022 року,ⁱⁱⁱ Plan International надав загалом 5,1 млн євро у вигляді ГВД біженцям та переміщеним громадам в Україні, Молдові, Польщі та Румунії.

Протягом останнього року в Україні пряма допомога задля порятунку життя залишалася пріоритетом для Plan International та партнерів, оскільки війна продовжувала руйнувати життя дітей та сімей. Гнучкі механізми, включаючи багатоцільову грошову допомогу, грошову допомогу для захисту, допомогу

¹ Plan International використовує інтегрований підхід у своїй гуманітарній діяльності, працюючи в різних програмних сферах у рамках проєктів. Хоча вся стратегія та портфель проєктів Plan International у СЦЄ є гуманітарними, заходи, що охоплюють захист та освіту, є гуманітарними і часто спрямовані на порятунок життя. Таким чином, пряма гуманітарна допомога охоплює ГДДВ, продовольчі та непродовольчі товари, а також екстрені послуги.

для підготовки до зими, ваучери на ремонт, непродовольчі товари (НПТ) та мікрогранти, дозволили домогосподарствам швидко та ефективно задовольнити нагальні потреби. Ці заходи також мали вирішальне значення для зміцнення механізмів подолання труднощів, підтримки результатів захисту та розширення можливостей постраждалого населення. У районах, де грошова допомога була неможливою, наприклад під час евакуації домогосподарств з прифронтових районів, необхідну підтримку надавали в натуральній формі.

У країнах, що приймають біженців, екстрена допомога в різних формах залишалася основним засобом для Plan International та її партнерів у задоволенні нагальних потреб біженців. Протягом багатьох років Plan International Moldova та її партнери розподіляли зимові набори, продукти харчування, засоби гігієни та ГВД, одночасно допомагаючи біженцям орієнтуватися в системах та отримувати доступ до послуг. Розподіл медичних та продовольчих ваучерів був особливо ефективним для сімей біженців, щоб задовольнити критичні потреби в охороні здоров'я та підвищити їх продовольчу безпеку. Протягом останнього року Plan International продовжувала здійснювати гуманітарну допомогу в Молдові, надаючи на кордонах пакети та послуги екстреної допомоги відповідно до потреб біженців з України.

Про підтримку в зимовий період

В рамках своєї регіональної стратегії в СЦЄ Plan International надає екстрену допомогу людям, які її потребують. З жовтня сюди входить підтримка у підготовці до зими, щоб допомогти людям впоратися з суворими погодними умовами. Відповідно до рекомендацій робочих груп з питань ГВД, ретельна оцінка, проведена національними командами та місцевими партнерами, гарантує вибір найкращого способу (тобто натуральної або грошової допомоги) для задоволення потреб учасників проєкту.

У **Румунії** партнери Plan International забезпечили підтримку як біженцям, так і приймаючим громадам за допомогою екстреного притулку та мобільної допомоги, що задовольняло основні потреби та сприяло інтеграції. Екстрений притулок у Бухаресті був першим пунктом прибуття для сімей, які приїжджали до Румунії, а мобільна команда надавала підтримку біженцям у приватних помешканнях, розподіляючи продукти харчування та непродовольчі товари, надаючи соціальні послуги та допомагаючи з документацією та орієнтуванням у румунській

соціальній системі. Фасилітатори громад та інформаційні співробітники також допомагали біженцям зареєструватися в громадських центрах, отримати доступ до послуг та направлень, а також отримати консультації щодо тимчасового захисту та медичних послуг. Хоча також були роздані продовольчі ваучери, різні форми гуманітарної допомоги партнерів у Румунії були особливо важливими для біженців в умовах, коли більшість організацій надавали лише продуктову допомогу.

Нарешті, в **Польщі** Plan International адаптувала свої програми з партнерами, щоб відобразити мінливу гуманітарну ситуацію. Спочатку інтервенції були зосереджені на наданні екстреної допомоги, грошової допомоги та НПТ для задоволення нагальних потреб біженців. Поки Plan International та партнери продовжували надавати ГВД та гігієнічні набори, з 2024 року кількість біженців, що прибували до Польщі, стабілізувалася. Таким чином, Plan International переорієнтувалася на середньострокову підтримку, акцентуючи увагу на доступі до послуг, житла, освіти та довгостроковій

підтримці у сфері ПЗПСП. Це забезпечило постійну актуальність та вплив у мінливій гуманітарній ситуації в Польщі.

Хоча гуманітарні заходи Plan International та її партнерів були спрямовані головним чином на задоволення нагальних потреб у СЦЄ, вони також сприяли покращенню добробуту учасників та їхній соціальній адаптації, що призвело до інтеграції ВПО та біженців у нові громади. Наприклад, дані проєктів в **Україні** свідчать, що покращення доступу до основних послуг, ресурсів та стабільніших умов життя сприяло посиленню соціальної згуртованості та залученню громади. Аналогічно, інтервенції, поєднані з освітою в **Польщі** та **Румунії**, покращили інтеграцію та добробут сімей біженців, пропонуючи заходи, що сприяли прийняттю способу життя, якомога ближчого до нормального. Участь дітей в освітніх заходах дозволила батькам шукати можливості працевлаштування. Незважаючи на труднощі, пов'язані з переїздом, сім'ї змогли відновити відчуття стабільності у своєму повсякденному житті.

Мати з донькою шукають одяг на складі «Moldova for Peace» © Plan International

Мати та її донька знайшли підтримку в інтеграційному центрі HumanDoc у Польщі © Plan International

Що ми дізналися завдяки дослідженню Plan International щодо гуманітарної допомоги?

Вибрані висновки з дослідження Plan International

Хоча механізми зворотного зв'язку існують у всіх проєктах Plan International в СЦЄ, розуміння потенційних перешкод для повідомлення про сексуальну експлуатацію та наругу (СЕН) є надзвичайно важливим, особливо з огляду на те, що війна в Україні збільшила вразливість українських біженців до ГЗН та СЕН у сусідніх країнах.

Згідно з дослідженням, проведеним у 2025 році Plan International, CARE та Міжнародним комітетом з порятунку (IRC) в **Польщі**,^{iv} біженці з України часто не вважають повідомлення про СЕН пріоритетом при отриманні допомоги, оскільки вони надають перевагу базовим потребам виживання. Результати дослідження показують, що страх втратити доступ до послуг переважає занепокоєння щодо безпеки, частково через соціальні норми та табу, пов'язані з насильством. Згідно з дослідженням, обмежена обізнаність про дисбаланс сил під час розподілу допомоги ще більше ускладнює проблему, підкреслюючи необхідність для гуманітарних працівників покращити своє розуміння цих динамік у СЦЄ.

Оскільки біженці з України, як правило, не усвідомлюють ризики СЕН, які можуть виникнути внаслідок неправомірних дій гуманітарного персоналу, для подолання перешкод у повідомленні про такі випадки слід зосередитися на профілактиці. Отже, дослідження показує, що сприяти повідомленню про такі випадки можна за допомогою:

- підвищення обізнаності про права, можливості повідомлення та доступні механізми для одержувачів допомоги;
- поліпшення доступності механізмів повідомлення (тобто спрощення, мова, наявність декількох цифрових і фізичних точок доступу) та конфіденційності.
- Демонстрації підзвітності існуючих механізмів та процесів.

Хочете дізнатися більше про знижену кількість повідомлень про СЕН в Польщі?

Дивіться наступний звіт:

Підсумок дослідження:
Дослідження перешкод для повідомлення про СЕН (липень 2025 р.)

Співробітники Plan відвідують неформальний центр прийому поблизу польського кордону з Україною © Plan International

Посилання

- УКГС (2025) *Грошова допомога та допомога у вигляді ваучерів (ГВД) – Україна 2024 Короткий огляд аналізу реагування (січень-грудень 2024 р.)*, доступний за посиланням: <https://www.unocha.org/publications/report/ukraine/cash-and-voucher-assistance-cva-ukraine-2024-response-analysis-snapshot-january-december-2024>.
- Plan International (без дати) *Грошова допомога та допомога у вигляді ваучерів у надзвичайних ситуаціях*, Доступно за адресою: <https://plan-international.org/emergencies/cash-voucher-assistance/>.
- УКГС ООН (2025) *Регіональний план реагування на ситуацію з біженцями в Україні (березень – грудень 2022 року)*. Доступно за посиланням: <https://reliefweb.int/report/poland/ukraine-situation-regional-refugee-response-plan-march-december-2022>.
- CARE, IRC та Plan International (2025) *Узагальнення досліджень: Дослідження перешкод для звітування про СЕН*. Доступно за посиланням: <https://plan-international.org/poland-en/publications/sexual-exploitation-and-abuse-reporting/>.

Про Plan International

Plan International — незалежна гуманітарна організація, що займається питаннями розвитку, яка відстоює права дітей і рівність дівчат. Ми віримо в силу та потенціал кожної дитини, але знаємо, що він часто пригнічується бідністю, насильством, соціальною ізоляцією та дискримінацією. І найбільше від цього страждають дівчатка.

Працюючи разом з дітьми, молоддю, прихильниками і партнерами, ми прагнемо до побудови справедливого світу, усуваючи корінні причини проблем, з якими стикаються дівчата й вразливі діти. Ми підтримуємо права дітей від народження до досягнення ними повноліття і даємо їм можливість підготуватися до криз і негараздів і реагувати на них. Ми вносимо зміни в практику та політику на місцевому, національному та глобальному рівнях, використовуючи наше охоплення, досвід та знання.

Ось уже понад 85 років ми об'єднуємо інших переконаних оптимістів, щоб змінити життя всіх дітей у більш ніж 80 країнах.

Ми не зупинимося, поки всі не стануть рівними.

 @plan-international

 @planinternational

 @planinternationaltv

 @plan.international

 @planinternational

 @planinternationalece

 @planglobal

 @planinternationalece